МИНАЛОТО КАТО РЕСУРС

XXXI КОЛЕГИУМ

на секция „Литература на Българското възраждане“
към Института за литература – БАН
с международно участие

В памет на Кети Мирчева (1958 – 2026)

3 – 5 ДЕКЕМВРИ 2026
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Join Zoom Meeting
https://us06web.zoom.us/j/86170517717?pwd=xtEbrYpr4DMiegLLVMpo2sczl2eKLf.1

Meeting ID: 861 7051 7717
Passcode: 888540

Йохан Хайнрих Фюсли, Отчаянието на художника пред величието на античните руини, 1778 – 1780

03.12.2026 г. **ЧЕТВЪРТЪК**

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ · Нова конферентна зала

9.00 Откриване на Колегиума

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Николета Пътова

9.15 – 9.30 *Николай Аретов* (ИЛ – БАН). В търсене на предателя. Няколко казуса

9.30 – 9.45 *Рая Заимова* (ИБЦТ). От дистанцията на времето или за запаметеното детство на Елисавета Багряна и Донка Бошнакова

9.45 – 10.00 *Десислава Лилова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Новините като „журнал за приключения“: информационната политика на вестник „Дунав“ (1865 – 1877)

10.00 – 10.15 *Елена Гетова* (ПУ „Паисий Хилендарски“). Понятието „метаезик“ и българската журналистика от 1879 година

10.15 – 10.30 *Анна Алексиева* (ИЛ – БАН). Ботев в камък и бронз: монументални образи на националния герой

10.30 – 11.00 Дискусия

11.00 – 11.15 Кафе пауза

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Николай Аретов

11.15 – 11.30 *Клео Протохристова* (ПУ „Паисий Хилендарски“). Периодизиране на миналото в режима на синхрониите

11.30 – 11.45 *Раймонд Детрез* (Университет в Гент). За историческия контекст на голямото културно „наваксване“ през Възраждането (*via Zoom*)

11.45 – 12.00 *Роберто Адинолфи* (ПУ „Паисий Хилендарски“). Опитите за реконструкция на българското и славянското минало през XIX век и тяхното място в колективното въображение на епохата

12.00 – 12.15 *Надежда Александрова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Историографски състезания: за срещите между Паисий Хилендарски и Йован Раич в българската и сръбската историография

12.15 – 12.30 *Евгени Зашев* (КМНЦ – БАН). Концепцията за българското историческо време в „Кратка история на България, свързана с византийската“ от Григор Пърличев

12.30 – 13.00 Дискусия

13.00 – 14.30 Обедна почивка

03.12.2026 г. **ЧЕТВЪРТЪК**

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ · Нова конферентна зала

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Анна Алексиева

14.30 – 14.45 *Мария Ендрева* (СУ „Св. Климент Охридски“). Изграждане на култура на паметта или за отсъствието на критична историография в България. Примери от представянето на комунистическото минало в учебниците по история

14.45 – 15.00 *Стефан Дечев* (НБУ). Историята на Тримата студенти от 1968 г. – начини на употреба (1968 – 2024) (*via Zoom*)

15.00 – 15.15 *Румен Аврамов* (Академичен съвет на ЦАИ София). Държавата срещу истината. По повод една несъстояла се конференция

15.15 – 15.30 *Чавдар Маринов* (ИФС – БАН). Миналото като материален ресурс: българо-гръцките спорове за културното наследство на Македония и една съвременна размяна на реликви

15.30 – 15.45 *Кристиян Ковачев*. Несъстоялият се дебат за костите на Самуил: възможни и имагинерни очаквания

15.45 – 16.15 **Дискусия**

16.15 – 16.30 **Кафе пауза**

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Бойка Илиева

16.30 – 16.45 *Милена Якимова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Обещанието за минало и убийството на политическата воля

16.45 – 17.00 *Евгения Троева* (ИЕФЕМ – БАН). Герои, разкази и паметници: мемориални пейзажи и практики в Еленския Балкан

17.00 – 17.15 *Силвия Петрова* (ЮЗУ „Неофит Рилски“). Носталгията като дигитален ресурс: идеализираното минало в социалните мрежи

17.15 – 17.30 *Стилиян Стоянов* (ЮЗУ „Неофит Рилски“). Черти от образа на социалистическото минало в литературата на третата възраст

17.30 – 17.45 *Димитър Атанасов* (ИЕФЕМ – БАН). Популярната музика и наративите на крайната десница

17.45 – 18.15 **Дискусия**

04.12.2026 г.

ПЕТЪК

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ · Нова конферентна зала

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Анна Алексиева

9.30 – 9.45 *Светлана Иванова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Бележките на писача / приписките като документ и „ресурс“ за исторически интерпретации

9.45 – 10.00 *Светла Янева* (НБУ). Парите в брачните практики на плевенчани през 30-те – 80-те години на XIX в. (по данни от Кондиката на плевенската църковно-училищна община от 1831 – 1889)

10.00 – 10.15 *Андреас Либератос* (Университет за социални и политически науки „Пантион“, Атина). Каварна се вдигна? Бруталните събития от юли 1877 г. като ресурс и нови данни за тях

10.15 – 10.30 *Екатерина Тодорова* (ИЛ – БАН). Гадателни книги в ръкописи от XIX в. Предварителни бележки

10.30 – 10.45 *Силвия Николова* (ЮЗУ „Неофит Рилски“). Възрожденската литературна традиция в ученическото творчество от 30-те години на XX век: между националната памет и художественото преосмисляне

10.45 – 11.15 **Дискусия**

11.15 – 11.30 **Кафе пауза**

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Мария Пилева

11.30 – 11.45 *Теодора Цанкова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Превратът от 23 февруари 1981 г. в Испания през погледа на Хавиер Серкас

11.45 – 12.00 *Владимир Домозетски* (ИЕФЕМ – БАН). Паметта за първите контакти в Новия свят като ресурс за изграждане на колониалния разказ

12.00 – 12.15 *Antony Hoyte-West* (Nottingham Trent University, United Kingdom). Monuments, memory, and the vestiges of monarchical power: Haiti’s Sans Souci palace in two twentieth-century British travelogues (*via Zoom*)

12.15 – 12.30 *Элеонора Шестакова*. Игры с исторически значимым прошлым в развлекательных массмедиа: от реалити-шоу до food-фото тематических десертов (*via Zoom*)

12.30 – 13.00 **Дискусия**

13.00 – 14.30 **Обедна почивка**

04.12.2026 г.

ПЕТЪК

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ · Нова конферентна зала

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Бойка Илиева

14.30 – 14.45 *Галина Георгиева* (ИЛ – БАН). Раждаемост и реставрация: употребите на миналото в „Дневникът на прислужницата“

14.45 – 15.00 *Лилия Трифонова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Атлас на отсъствието – празното като памет при Аби Варбург и Ан Карсън

15.00 – 15.15 *Стоян Ставру* (ИФС – БАН). „Силата на разказаното нещо“: щастливият край и неизчерпаният ресурс на миналото в руските вълшебни приказки

15.15 – 15.30 *Стефан Тонев* (ИЛ – БАН). Постидеологическата илюзия: историческата истина и политиките на паметта в „Бодливо свинче“ на Джулиан Барнс

15.30 – 16.00 **Дискусия**

16.00 – 16.15 **Кафе пауза**

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Николета Пътова

16.15 – 16.30 *Надежда Стоянова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Честване и идентичност. Празничният календар в сп. „Пламъче“ в периода 1944 – 1956 г.

16.30 – 16.45 *Красимира Хаджиева* (ЮЗУ „Неофит Рилски“). Ранни медийни апели против употребата на алкохол от деца (края на XIX в. – началото на XX в.)

16.45 – 17.00 *Антоанета Робова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Биофикционална реконструкция на миналото през гледната точка на „Господин М.“ от Георги Тенев

17.00 – 17.15 *Боряна Владимирова* (ИЛ – БАН). „Моят Николай Райнов“ на Стефан Гечев – между мемоара и литературната митология

17.15 – 17.30 *Борислав Давидков*. Археология на предтекста – опит за текстологичен анализ на романа „Зимните сънища на лъвовете“ на Иван Давидков

17.30 – 18.00 **Дискусия**

05.12.2026 г. **СЪБОТА**

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ · Зала 1

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Николета Пътова

9.30 – 9.45 *Мария Пилева* (ИЛ – БАН). Руско-турската война (1877 – 1878) и българите през погледа на основателя и директорите на Робърт колеж

9.45 – 10.00 *Бойка Илиева* (ЮЗУ „Неофит Рилски“, ИЛ – БАН). Чуждото минало като собствен ресурс: идеологически употреби на преводни исторически творби в българския възрожденски контекст

10.00 – 10.15 *Андриана Спасова* (ИЛ – БАН). История и мит: идеологически присвоявания на българското минало

10.15 – 10.30 *Невена Михова* (ИЛ – БАН). Миналото като ресурс за Омировата „Илиада“. Тезата на д-р Петър Берон

10.30 – 10.45 *Николай Желев* (ИЛ – БАН). За пуките от историята според Каравелов

10.45 – 11.15 **Дискусия**

11.15 – 11.30 **Кафе пауза**

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ · Модератор: Бойка Илиева

11.30 – 11.45 *Николета Пътова* (ИЛ – БАН). Художествено-документално отразяване на събитията около четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа – настоящето като героичен ресурс

11.45 – 12.00 *Теодора Димова* (СУ „Св. Климент Охридски“). Генеалогии на природното знание: трансформации на представите за природата в три възрожденски текста: „Разкази за небето и земята“ от Любен Каравелов, „Космография“ от Димитър Енчев и „Ключът на науката или Всекидневни явления в природата“ от Стефан Бобчев

12.00 – 12.15 *Димитър Бурла* (ИЛ – БАН). Модерни употреби на идеята за Златния век в текстовете на Захари Стоянов

12.15 – 12.30 *Елена Азманова* (ЮЗУ „Неофит Рилски“). Миналото като ресурс на локалната памет: към поетиката на краеведския разказ

12.30 – 13.00 **Дискусия**

Закриване на Колегиума